

TYGODNIK WILEŃSZCZYŹNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Po szkole od razu do wojska **str. 3**

■ Maturzyści, po ponad dwóch dekad, zdali państwowy egzamin z języka polskiego i literatury **str. 6**

Rota

■ Umarł za wiarę **str. 1**

■ W Borejkwoszczyźnie odbyła się prezentacja międzynarodowej antologii „Wiatr w strunach” **str. 7**

■ 80. lat temu poległ Jan Piwnik „Ponury”, legenda polskiej partyzantki **str. 22**

PRENUMERATA 2024

**Do 19 lipca
trwa prenumerata
na sierpień
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Święto miasteczka Mejszagola

W poczuciu wspólnoty

Czerwcowe, niedzielne popołudnie. Skąpany w słońcu plac Lecha Kaczyńskiego przy dworze Houwaltów. Gwar radosnych głosów i unoszący się w powietrzu zapach smakowitych potraw – to definicja święta miasteczka, które od lat gromadzi mieszkańców i gości na tradycyjnym świętowaniu, któremu patronuje św. Antoni.

Na herbie miasteczka widnieje św. Antoni z Dzieciątkiem na rękę i kwiatem lilii. Stoi na straży zagubionych przedmiotów, błaga o pomoc w odnalezieniu zaginionej

miłości lub chroni biednych i bezdomnych – dlatego w Mejszagole mieszka się tak dobrze. Potwierdzają to uśmiechnięci mieszkańcy (Dokończenie na str. 5)

Dostępność do najnowszych leków – Litwa w ogniu Europy

Litwa w dalszym ciągu pozostaje w tyle za innymi krajami Unii Europejskiej (UE) pod względem dostępności innowacyjnych leków – wynika z najnowszego badania przeprowadzonego przez międzynarodową firmę IQVIA, zajmującą się badaniem danych na temat rynku zdrowia.

Podczas badania przeanalizowano dane z ubiegłego roku w 36 krajach Europy. Okazało się, że sytuacja na Litwie jest jedną z najgorszych.

Jak wynika z badania, spośród 167 leków zarejestrowanych w UE w okresie objętym badaniem, 1 stycznia br. na li-

FOT. ARCHIWUM

stach leków refundowanych na Litwie znalazło się 14 leków. W tym czasie średnia dla krajów UE to 72 leki. Najwięcej leków innowacyjnych – aż 147 – objęto refundacją w Niemczech.

Jeśli chodzi o to, ile czasu trwa umieszczenia leków na listach re-

(Dokończenie na str. 2)

Znad „Solczy”

Kolorowa impreza w Małych Solecznikach

Chodzić czy biegać, ale z dobrym nastawieniem do ruchu! Rankiem 15 czerwca około 200 uczestników kolorowego spaceru zebrało się przy kaplicy w Solecznikach. Dlaczego trasa będzie kolorowa, stało się jasne, gdy uczestnicy święta zarejestrowali się i otrzymali koszulkę, wodę i torebkę kolorowego proszku. (Dokończenie na str. 4)

FOT. SALCINKALLI

Prezydent podpisał dekret odwołujący ministra pracy

W czwartek, 13 czerwca, prezydent Gitanas Nausėda podpisał dekret o zwolnieniu Moniki Navickienė ze stanowiska ministra opieki socjalnej i pracy.

Od 14 czerwca funkcje ministra opieki socjalnej i pracy oraz ministra oświaty, nauki i sportu czasowo pełni minister finansów Gintarė Skaistė, do czasu powołania na te stanowiska nowych ministrów.

Wcześniej premier Ingrida Šimonytė poinformowała, że przyjęła rezygnację Navickienė.

Minister opieki socjalnej i pracy Monika Navickienė podała się do dymisji w związku ze skandalem wokół powiązań jej i jej męża Mindaugasa Navickasa z firmą „Foxpay”, jej właścicielką Levą Trinkūnaitė oraz partnerem biznesmenki Vilhelmasem Germanasem, który był wcześniej skazany za przestępstwa finansowe.

Fot. Marlena Paszkowska

Nowy szef Departamentu Mniejszości Narodowych

Rząd podjął 12 czerwca decyzję o odwołaniu Vidvydaitė ze stanowiska szefa Departamentu Mniejszości Narodowych i mianował Dainiusa Babilasę szefem tej instytucji.

Zgodnie z rządową decyzją, Montvydaitė sama podała się do dymisji – jej praca w departamencie zakończyła się z dniem 17 czerwca. Od dnia 18 czerwca pełni obowiązki doradcy Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Tymczasowo stanowisko szefa Departamentu Mniejszości Narodowych zajęła Rasa Paliukienė, kierownicza Wydziału ds. Stosunków Rządu ze Wspólnotami Narodowymi.

Montvydaitė kierowała Departamentem Mniejszości Narodowych od 2015 roku, kiedy ta instytucja wznowiła swoją działalność. W 2019 roku szefowa została powołana na drugą kadencję.

Nowy dyrektor Departamentu Mniejszości Narodowych obejmie stanowisko 2 lipca. Został powołany na 5-letnią kadencję.

Babilas od 2021 roku jest członkiem Litewskiej Rady Kultury, przez 16 lat (do 2020 roku) kierował Kowieńskim Centrum Wielokulturowym.

Podległy rządowi Departament Mniejszości Narodowych odpowiada za realizację polityki mniejszości narodowych, uczestniczy w kształtowaniu polityki państwa w sprawach wspólnot narodowych i przyczynia się do jej realizacji.

Podległy rządowi Departament Mniejszości Narodowych odpowiada za realizację polityki mniejszości narodowych, uczestniczy w kształtowaniu polityki państwa w sprawach wspólnot narodowych i przyczynia się do jej realizacji.

Fot. Marlena Paszkowska

Fot. Marlena Paszkowska

Fot. Marlena Paszkowska

Fot. Marlena Paszkowska

Na wileńskim Zarzeczcu będzie kursował autobus bez kierowcy

Jesienią na wileńskim Zarzeczcu przez dwa miesiące będzie regularnie kursował autonomiczny autobus bez kierowcy.

Solveiga Stankevičienė, przedstawicielka spółki „Susisiekimos paslaugos”, poinformowała, że firma zobowiązała się przetestować regularne połączenie autonomicznym autobusem w ramach europejskiego projektu integracji transportu publicznego. Dodaje także, że do rozważenia innych usług transportu publicznego w mieście zmusza także brak kierowców.

Autobus z 6-8 miejscami siedzącymi i mogący przewieźć do 12 pasażerów ma kursować jesienią po wewnętrznych ulicach Zarzeczca i bezpłatnie dowozić pasażerów na przystanki na okolicznych ulicach.

Testy autonomicznego autobusu powinny rozpocząć się w drugiej połowie września.

Pilotażowy projekt pokaże, czy w przyszłości takie autobusy będą w stanie na stałe uzupełnić system stołecznego transportu publicznego.

Na podst. BNS

Remont ulicy Visorių w Wilnie. Zmianie ulegnie trasa autobusu

Od 15 czerwca ruszyła przebudowa ulicy Visorių do ulicy Prano Vaišaičio w Wilnie. Remont ma potrwać do końca tego roku – informuje Samorząd m. Wilna.

Od 22 czerwca, w związku z remontem, czasowo zmieniona zostanie trasa linii autobusowej nr 125 (Wyszary-ul. Mokslininkų-Bojary-ul. Visorių-Fabianiszki).

Autobusy jadące z Wyszarów do Bojarów, nie pojadą odcinkiem ul. Visorių, ale będą kierowane na ul. M. Sleževičiaus. Autobusy jadące zmienioną trasą nie będą zatrzymywać się na przystankach Mykolo Sleževičiaus, Mykolo Romerio universitetas, Liudo Giros. Tą samą trasą autobusy pojadą z powrotem do Bojarów i Wyszarów.

Zmieni się też rozkład jazdy autobusu nr 125, opublikowany na stronach www.stops.lt i www.judu.lt.

Na podst. vilnius.lt

Cztery restauracje na Litwie otrzymały gwiazdki „Michelin”

Cztery restauracje na Litwie otrzymały po jednej gwiazdce „Michelin”, a jeszcze 26 lokali gastronomicznych włączono do przewodnika „Michelin”.

Po jednej gwiazdce „Michelin” otrzymały 4 restauracje: „Demo”, „Džiaugsmas”, „Nineteen18” i „Pas mus”.

Do przewodnika „Michelin” włączono 26 lokali gastronomicznych: 18 z Wilna – „Amandus”, „Augustin”, „Da Antonio”, „Dine”, „Eleven”, „Ertlio Namai”, „Fabrikėlis”, „Farmer & The Ocean”, „Gastronomika”, „HeJi”, „Justa Pasta”, „Momo Grill”, „Pacai”, „Protėviai”, „Somm”, „Stėbuklai”, „Stikliai”, „Telegrafas”; 4 z Kowna – „DIA”, „Uoksas”, „Monte Pacis”, „Arrivee”, jeden z Kłajpedy – „Monai”, jeden z Trok – „Apvalaus Stalo

Klubas”, jeden z Połagi – „Vila Komoda” i jeden z Radiškis (rejon wilkomierski) – „Red Brick”.

Ponadto 4 cztery inne restauracje zasłużyły na wyróżnienie „Bib Gourmand”, przyznawane lokalom oferującym wysoką jakość w przystępnej cenie. To restauracje: „14 horses”, „Gaspar’s”, „Numan” oraz „Le Travi”.

Gwiazdkę „Michelin Green Star”, przyznawaną restauracjom koncentrującym się na zrównoważonym rozwoju, dostała restauracja „Red Brick”.

„Michelin” przyznał także trzy nagrody specjalne. Nagrodę dla młodego szefa kuchni otrzymał Tadas Eidukevičius z restauracji „Demoloft”. Nagrodę dla sommeliera zdobyła Kamilė Bartusevičiūtė z „Pacai”, a nagrodę za obsługę dostał Gaspar Fernandes i jego zespół z „Gaspar’s”.

Wyboru restauracji do „Michelin Guide Lithuania” dokonali tajni inspektorzy. Lista polecanych restauracji na Litwie została przygotowana zgodnie z metodologią „Michelin”, opierającą się na pięciu kryteriach: jakości składników, harmonia smaków, opanowanie techniki kulinarnej, osobowość szefa kuchni wyrażona w jego daniach oraz spójność widoczna zarówno w całym menu, jak i na przestrzeni czasu.

Na podst. ELTA

Dostępność do najnowszych leków – Litwa w ogonie Europy

(Dokończenie ze str. 1) fundacyjnych, dane pokazują, że nowy lek najszybciej dociera do pacjentów w Niemczech – średnio w zaledwie 47 dni. Na Litwie pacjenci muszą czekać prawie 17 razy dłużej – 794 dni.

W badaniu uwzględniono nie tylko ogólną dostępność leków

innowacyjnych, ale także ich poszczególne kategorie. Jednym z nich są leki przeciwnowotworowe. Okazuje się, że na Litwie jedynie 3 z 48 leków są refundowane dla pacjentów onkologicznych.

Z badań wynika, że w naszym kraju czas oczekiwania na leki przeciwnowotworowe jest nawet

dłuższy niż na inne innowacyjne preparaty. Na Litwie osoby cierpiące na choroby onkologiczne na nowe leki czekają ponad 2,5 roku – średni czas oczekiwania wynosi aż 924 dni. Według tego wskaźnika Litwa zajmuje ostatnie miejsce wśród wszystkich badanych krajów.

Na podst. ELTA

W produktach „Apple” – język litewski

10 czerwca podczas konferencji „Worldwide Developers Conference” ogłoszono, że jesienią na użytkowników „Apple” czeka dobra wiadomość – najnowsza wersja Apple iOS 18. Zwykli użytkownicy będą mogli zainstalować ją na swoich urządzeniach już we wrześniu.

Najnowsza wersja iOS wprowadza szerszą obsługę języków obcych, a wśród nich wreszcie pojawia się język litewski – pozycje menu, funkcje i komunikaty informacyjne w telefonie, komputerze czy tablecie będą wyświetlane w języku litewskim.

„Siri” będzie mogła łączyć się z ChatGPT, korzystać z bazy tej sztucznej inteligencji – będzie to możliwe za darmo. „Apple” ogłosiło, że „Siri” może w razie potrzeby połączyć się z „ChatGPT”, „OpenAI”.

Firma podała, że chce, aby użytkownicy mogli korzystać ze wszystkich możliwych źródeł zewnętrznych.

To tylko niektóre z innowacji, jakie przyniesie nowy system operacyjny iOS 18. Ze wszystkimi nowościami można zapoznać się w prezentacji firmy na platformie YouTube.

Na podst. madeinvilnius.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvėnas 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Zakończenie roku akademickiego w wileńskim seminarium duchownym

12 czerwca seminarzyści Seminarium Duchownego im. św. Józefa w Wilnie oficjalnie zakończyli rok akademicki po zdaniu wszystkich egzaminów i obronie prac dyplomowych.

Uroczystą Mszę św. celebrował metropolita wileński ks. abp Gintaras Grušas.

„To historyczny dzień dla naszego seminarium, gdyż podczas uroczystości zakończenia roku akademickiego nowy rektor ks. Mindaugas Bernotavičius złożył publiczne wyznanie wiary, a klerycy pożegnali ks.

Andrzeja Szuszkiewicza, dziękując mu za posługę i poświę-

cenie w kształceniu kleryków” – poinformowało wileńskie seminarium duchowne na swoim

profilu w mediach społecznościowych.

Ks. Andrzej Szuszkiewicz był rektorem wileńskiego seminarium od 2018 roku, a wicerektorem – w latach 2011-2018. Teraz został mianowany kanclerzem Kurii Archidiecezji Wileńskiej oraz rektorem kościoła bł. Michała Sopoćki w Czarnym Borze w rejonie wileńskim.

Po uroczystości zakończenia roku akademickiego seminarzyści VI roku posadzili drzewko – cedr – przy seminarium duchownym.

Fot. Teresa Worobiej

Po szkole od razu do wojska

W czwartek, 13 czerwca, Sejm uchwalił pakiet ustaw reformujących pobór do wojska. Znowelizowane ustawy zakładają, że młodzi ludzie powinni odbyć służbę wojskową bezpośrednio po szkole. Wezwanie do wojska otrzymają po ukończeniu 17. roku życia, po badaniu stanu zdrowia.

Już w ubiegłym roku Ministerstwo Obrony Narodowej przygotowało propozycję w sprawie alternatywnej służby wojskowej dla studentów, ale pomysł ten spotkał się ze zdecydowanym sprzeciwem środowiska akademickiego i przedstawiciele niektórych organizacji młodzieżowych. Z tego powodu wprowadzono zmiany w pro-

jekcie ustawy – zrezygnowano z wciągnięcia na listę poborowych obecnie studiujących studentów i postanowiono wzywać do wojska młodych ludzi tuż po ukończeniu szkoły. Po dostaniu wezwania młodzi ludzie nie mogliby studiować do czasu odbycia służby wojskowej.

Stan zdrowia przyszłych siedemnastolatków będzie sprawdzany w 2025 roku i od 2026 roku, po wejściu w życie ustaw reformujących pobór do wojska, mogliby już oni znaleźć się na listach poborowych. Młode osoby, które nie zostały powołane do służby wojskowej ze względu na problemy zdrowotne, mogłyby iść na studia.

Sejm zgodził się również na

to, że obowiązek odbycia służby wojskowej będzie odroczony nie tylko dla obecnych studentów, ale też na 9 miesięcy po ukończeniu studiów.

Pakiet nowelizacji ustawy o poborze do wojska przewiduje także pobór do wojska osób w wieku 18–22 lata. Do tej pory wiek poboru wynosił 18-23 lata.

Kolejną nowość – zróżnicowanie czasu służby – poborowych powoływano by do obowiązkowej służby wojskowej na okres 9 miesięcy, jednak biorąc pod uwagę potrzeby armii litewskiej, okres służby mógłby zostać skrócony do 6 miesięcy.

Zmiany w ustawie wejdą w życie od 2026 roku.

Na podst. ELTA

Wilno nie znalazło się w pierwszej setce „najdroższych miast świata”

Londyn znalazł się w pierwszej dziesiątce najdroższych miast świata dla zagranicznych pracowników. Od zeszłego roku miasto awansowało o dziewięć miejsc i znajduje się w rankingu Mercera pod względem kosztów utrzymania na 8. miejscu. Życie w stolicy Wielkiej Brytanii jest tylko nieco tańsze niż w Nowym Jorku. Na którym miejscu uplasowała się stolica Litwy?

Tymczasem Wilno znajduje się na 113. miejscu tej listy, Ryga – 61., Tallinn – 96., a Warszawa – 135.

Pierwsze miejsce w tegorocznym rankingu utrzymał Hongkong, a za nim uplasował się Singapur. Piątkę najdroższych miast uzupełniają szwajcarskie miasta Zurych, Genewa i Bazylea. Edynburg jest 53., Glasgow 68., Birmingham 78., Aberdeen 82., Belfast 87. Pa-

ryż zajął 29. miejsce, Dublin 41.

Indeks obejmuje 226 lokalizacji na całym świecie. Uwzględnia ceny porównawcze ponad 200 produktów, w tym transportu, żywności, odzieży, artykułów gospodarstwa domowego i rozrywki.

Nigeryjska Abudża jest oceniana jako najtańsze miasto, zajmując ostatnie 226. miejsce na liście.

Na podst. madeinvilnius.lt

Ponad 65 lat temu na Antokolu znaleziono największego mamuta w regionie bałtyckim

Władze miasta Wilna planują utworzenie w pobliżu Stadionu Narodowego Parku Mamutów. Park ma łączyć Szeszkinę z centralną częścią miasta, a na Stadion Narodowy można byłoby wejść od strony ulicy Ukmergės. Niewiele osób wie, że nazwa parku nie jest przypadkowa, wszak ponad 65 lat temu w Wilnie znaleziono największego mamuta w krajach bałtyckich.

Latem 1957 roku na skrzyżowaniu ulic Šilo i Smėlio, podczas budowy kanalizacji, robotnicy znaleźli kości mamuta. Wykonawca

prac poinformował Akademię Nauk o znalezionych na głębokości 3,5 m. kościach. Rozpoczęły

się prace archeologiczne, podczas których archeolodzy odkryli: dolną szczękę mamuta, kręgosłup, nogi i inne kości zwierzęcia.

Szczątki mamuta znajdują się w Muzeum Zoologicznym

im. Tada Ivanauskasa w Kownie. Możemy zobaczyć tam szczękę mamuta, jego górne zęby i nogi.

Mamut znaleziony na Antokolu jest największym znaleziskiem paleontologicznym w regionie bałtyckim. Jest to także najmłodszy mamut, jaki kiedykolwiek znaleziono na Litwie, z najbardziej kompletnym szkieletem znalezionym we wszystkich krajach bałtyckich. Wiek biologiczny mamuta mógł wynosić około 70 lat.

W Wilnie mamuty znaleziono także w kilku innych miejscach.

Na podst. vilnius.lt

Dwie trzecie osób twierdzi, że sytuacja na Litwie pogarsza się

Z najnowszych badań mieszkańców kraju wynika, że w maju dwie trzecie osób oceniało sytuację na Litwie jako pogarszającą się. Udział osób pesymistycznie oceniających sytuację pozostał na tym samym poziomie co w kwietniu.

Respondenci ankiety przeprowadzonej w dniach 16-25 maja przez „Baltijos Tyrimai” na zlecenie Elty zostali poproszeni o ocenę, czy ich zdaniem sytuacja na Litwie w ostatnim czasie zasadniczo zmienia się na lepsze, czy na gorsze.

W maju niespełna jedna trzecia (29 proc.) populacji w wieku 15 lat i więcej (do 74 lat) uważała, że sytuacja na Litwie poprawia się, a dwie trzecie (67 proc.) wskazywało, że sytuacja w kraju się pogarsza. 4 proc. respondentów nie miało zdania w tej kwestii. W kwietniu pozytywnie sytuację oceniło 32 proc. ankietowanych.

Badania wykazały także, że liczba mieszkańców uważających, że sytuacja w kraju poprawia się w maju tego roku, wzrosła o 7 proc. w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku.

Jak wykazało badanie, na to, że na Litwie sytuacja zasadniczo ulega poprawie, częściej wskazują młodzi ludzie do 30. roku życia (47 proc.). Optymizmem wykazują się także mieszkańcy dużych miast (36 proc.), osoby z wyższym wykształceniem (41 proc.), mieszkańcy posiadający dochody na rodzinę powyżej 2 tysięcy euro (40 proc.), uczniowie (60 proc.), menedżerowie (38 proc.) i mieszkańcy o prawicowych poglądach (45 proc.).

Na to, że sytuacja w kraju pogarsza się częściej wskazują osoby po 50 roku życia (76 proc.), mieszkańcy wsi (76 proc.), bezrobotni i gospodynie domowe (72 proc.), emeryci (73 proc.), robotnicy i rolnicy (75 proc.), mniejszości narodowe (Polacy 86 proc., Rosjanie 87 proc.) oraz mieszkańcy o poglądach lewicowych (73 proc.).

W badaniu udział wzięło 1027 mieszkańców Litwy.

Na podst. ELTA

Mieszkańcy mogą wymienić butle gazowe – wnioski trzeba złożyć do 28 czerwca

Mieszkańcy domów wielomieszkańczych mogą skorzystać ze wsparcia i ubiegać się o dofinansowanie na wymianę butli z gazem skroplonym (LPG), zastępując alternatywnymi źródłami energii. Termin składania wniosków został przedłużony do 28 czerwca, godz. 16.

Wsparcie dla jednego mieszkania wynosi do 726 euro: na wykonanie lub przebudowę instalacji wewnętrznej sieci elektrycznej w klatkach schodowych i pomieszczeniach wspólnego użytku – do 242 euro, na przebudowę instalacji elektrycznej lub gazowej w mieszkaniu – do 242 euro, zakup kuchenki elektrycznej lub gazowej – do 242 euro.

Wnioski można składać w systemie informacyjnym APVIS.

Prawie 1500 z 2000, czyli prawie trzy czwarte budynków wielomieszkańczych już zrezygnowało z butli gazowych i zastąpiło je kuchenkami elektrycznymi lub gazem ziemnym zasilanym centralnie. W budynkach wielomieszkańczych (trzy piętrowych i więcej) nie będzie można stosować butli z gazem, dlatego Ministerstwo Energetyki zachęca mieszkańców takich domów do szybkiej wymiany butli i skorzystania ze wsparcia państwa.

Mieszkańcy, którzy chcą zrezygnować z butli LPG i skorzystać ze wsparcia, powinni skontaktować się z administratorem lub przedstawicielem swojego domu wielomieszkańczego. W ciągu czterech lat, przy wsparciu państwa, wymieniono ponad 32 tys. butli gazowych.

Na podst. enmin.lrv.lt

NOWINY znad Solczy

W kalejdoskopie

Zgrany duet rodzinny

W dniach 14-16 czerwca w norweskim mieście Sandefjord zostały rozegrane mistrzostwa Europy Północnej w tenisie stołowym wśród młodzików i juniorów. W zawodach wzięły udział reprezentacje Norwegii, Finlandii, Szwecji, Estonii, Łotwy, Litwy oraz Danii. W składzie kadry litewskiej dobrze spisali się solczanie. Marcin Friziel zdołał zdobyć na mistrzostwach dwa brązowe krążki dla Litwy. Młody solczanin wywalczył medale w deblu oraz zawodach indywidualnych. Do mistrzostw utalentowanego tenisistę przyszykował jego ojciec – Wiktor Frizel, starszy trener litewskiej reprezentacji juniorów.

Dzień Żaloby i Nadziei

14 czerwca w Ejszyszkach i Solcznikach odbyła się uroczystość poświęcona ofiarom represji stalinowskich. W Dniu Żaloby i Nadziei przy pomniku byłych mieszkańców Ejszyszek i okolic, którzy w latach 1939-1959 zginęli, zostali wywiezieni lub zmuszeni do opusz-

czenia ojczystych stron, oddano cześć osobom, które już nigdy nie wróciły do domu.

W obchodach udział wzięli: wicemer rejonu solecznickiego Waldemar Ślizewski, społeczność miasta. Wspominając tragiczne wydarzenia, które dotknęły praktycznie każdą rodzinę, wicemer rejonu zaznaczył, jak ważne jest dzisiaj zachowanie pokoju. Przed pomnikiem przywoływano wspomnienia osób, których rodziny przeżyły wywózki, zapalono znicze i złożono wieńce.

Tego dnia kwiaty i wieńce zostały także złożone przy krzyżu zesłańców na cmentarzu w Solcznikach. Uroczystość na cmentarzu poprzedziło spotkanie upamiętniające tragiczne wydarzenia sprzed lat w Centrum kultury w Solcznikach oraz Msza żałobna w solecznickim kościele.

Wspólna wycieczka do stolicy

W ubiegłym tygodniu Centrum wspólnotowe w Dojlidach realizowało projekt społeczny „Młodzież i dorosłych łączy droga”. W ramach projektu, celem którego była integracja mieszkańców Dojlid, Janczun i Butrymańc różnych pokoleń, została zorganizowana wycieczka do Wilna. W ciągu dnia pobytu w stolicy, pod kierownictwem zawodowego przewodnika, turyści zapoznali się z głównymi zabytkami historycznymi Wilna.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Kolorowa impreza w Małych Solcznikach

(Dokończenie ze str. 1)

Uczestników imprezy powitał wicemer rejonu solecznickiego Waldemar Ślizewski, który wyraził zadowolenie z aktywności solczan i życzył im radosnej i aktywnej soboty. A sobota była naprawdę aktywnym dniem, zaczynając od ćwiczeń przed startem.

Grupa spacerowiczów i biegaczy była zaskoczona, gdy otuliła ich chmura kolorowego pyłu. Jeszcze kilka chwil i wszyscy ruszyli na trasę. Niektórzy biegli, inni szli szybko, jeszcze inni wolniej, ale wszyscy w przyjaźni.

Śmiech i zachęta rozbrzmiewały wzdłuż 6-kilometrowej trasy, a pomocnicy Biura Zdrowia Publicznego w Solcznikach czekali na uczestników w ustalonych wcześniej punktach, posypując kolorowym proszkiem. Metą trasy było Centrum sportowo-rekreacyjne im. W. Kozakiewicza w Solcznikach.

W pierwszej kolejności organizatorzy zaprosili wszystkich uczestników festiwalu sportowego na sesję jogi, którą poprowadziła trenerka Albina Burbulienė. Zademonstrowała ona ćwiczenia rozciągające, które przydadzą się w codziennym życiu. Jak zawsze, specjaliści z Biura Zdrowia Publicznego w Solcznikach czekali na ciekawskich w namiocie zdrowia, zapraszając ich nie tylko do

zabawy, ale także do wzbogacenia swojej wiedzy zdrowotnej.

Artiom Szabajew opowiedział uczestnikom o zdrowej żywności, proponując im sprawdzenie swojej wiedzy na temat zdrowego odżywiania, wzięcie udziału w konkursie – dyskusji. Wykład pokazał, że zdrowa żywność jest smaczna i może być słodka.

Litewska Federacja Pankrationu, która organizuje treningi pankrationu w Małych Solcznikach zaprosiła wszystkich na próbną sesję treningową, podczas której można było założyć ochraniacze i uczestniczyć w walkach pokazowych.

Równie ciekawe było spotkanie z przedstawicielami klubu sportowego karate „IPPON”, które rozpoczęło się od tradycyjnego OSU.

Karatocy pokazali jak wygląda ich trening i zaprosili do wspólnych ćwiczeń, a na koniec zademonstrowali pokazowy sparing.

- Dzisiaj z przyjemnością wzięłem udział w kolorowym spacerze i w dobrym towarzystwie dość łatwo pokonałem 6-kilometrową trasę, mimo że na początku wydawało się, że to taka długa droga z centrum rejonowego do Małych Solcznik. Cieszę się, że na trasę wyszło dużo młodzieży, młodych rodziców z dziećmi i przyjaciółkami. Cieszę się również, że infrastruktura sportowa stworzona przez samorząd rejonu solecznickiego służy ludziom, a organizowane wydarzenia są ciekawe i atrakcyjne, - powiedział Waldemar Ślizewski, wicemer rejonu solecznickiego.

Zachowajmy Republikę Pawłowską

W ubiegłym tygodniu służba porządku publicznego administracji samorządu rejonu solecznickiego zorganizowała akcję prewencyjną w Republice Pawłowskiej. Celem akcji było zwrócenie uwagi turystów i przewodników na potrzebę przestrzegania zasad zwiedzania Republiki Pawłowskiej, które są na planszy przy wejściu na terytorium zabytku historycznego. Na terenie dawnego majątku znajdują się również trzy znaki informacyjne, ostrzegające turystów o zakazie wchodzenia na ruiny palacu.

Według kierownika służby Stanisława Wojciechowskiego, pojedyncze osoby i zorganizowane grupy z Kowna, Wilna, a nawet Polski zostały zauważone podczas wspinaczki na ruiny, podobnie jak mieszkańcy rejonu solecznickiego. Specjaliści wydziału przypomnieli turystom, że łamią zasady zwiedzania i przyczyniają się do pogorszenia stanu tego wyjątkowego miejsca.

- Rozmawialiśmy z turystami, którzy przyjechali do Republiki Pawłowskiej, a w ciągu kilku godzin przyjechało kilka autobusów turystycznych. Oczywiście, miejsce jest popularne i przyciąga uwagę turystów, ale to nie znaczy, że można robić, co się chce. Naszym celem nie było karanie, ale ostrzeganie ludzi przed odpowiedzialnością. Rozdawaliśmy ulotki informacyjne, rozmawialiśmy o odpowiedzialności zwi-

dzających zabytek historyczny. Mamy nadzieję, że świadomość podróżnych po naszych rozmowach wzrośnie, - powiedział S. Wojciechowski.

Niestety, turyści często łamią zasady zwiedzania dla lepszego zdjęcia i mogą zostać ukarani grzywną w wysokości od 150 do 860 euro. Szkoda jednak, że przewodnicy wycieczek są obojętni na los Republiki Pawłowskiej i nie informują turystów o zasadach zwiedzania.

W 2012 roku w ramach finansowanego ze środków funduszy strukturalnych UE programu Rozwoju wsi litewskiej 2007-2013 na bazie programu Leader projektu, na terenie dawnej siedziby Republiki Pawłowskiej zostały urządzone ścieżki, wybudowany parking, odnowiony teren, ustawione ławki i kosze na śmieci, a także tablice informacyjne. Całość doskonale uzupełnił kamienny pomnik z wizerunkiem Pawła Ksawere-

go Brzostowskiego i informacją o obiekcie wybudowany ze środków samorządu rejonu solecznickiego i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Głównym celem jaki przyświecał realizacji projektu było zachowanie dla następnych pokoleń tego wyjątkowego obszaru rejonu solecznickiego. Ruiny Republiki Pawłowskiej, to świadectwo historii wymagające szczególnej troski. Upływ czasu zostawił swoje piętno na tym obiekcie – resztki ścian i fundamenty zabudowań dworskich są niemymi świadkami dawnej świetności Republiki Pawłowskiej. Zaznaczyć należy, iż ruiny są jednym z najważniejszych punktów wycieczek szkolnych, turystów i gości odwiedzających rejon solecznicki. Przywrócenie zabudowaniom dworu Republiki Pawłowskiej ich historycznego wyglądu jest trudne do realizacji, gdyż wymaga ogromnych nakładów finansowych.

W poczuciu wspólnoty

(Dokończenie ze str. 1)

cy, których przybywa z roku na rok. Święto miasteczka, to drugie obok Kiermaszu Rzemiosła Tradycyjnego, wydarzenie przypominające głęboko zakorzenione tradycje i wyjątkowe talenty tego zakątka Wileńszczyzny. Świadczą o tym zespoły, które wystąpiły podczas kilkogodzinnego koncertu – nie trzeba było zapraszać gości specjalnych, gdyż lokalne zespoły zapelnily cały czas programowy.

W poczuciu misji

„Spotykajcie się, spędzajcie razem czas, wychodźcie spod strzech do innych” – mawiał ksiądz prałat Józef Obrembski. Święto miasteczka jest więc odpowiedzią na ten apel a jednocześnie potwierdzeniem, że przesłanie Patriarchy Wileńszczyzny jest ciągle aktualne. Bo Mejszagoła jest dziś depozytariuszem pamięci o kapłanie, nie tylko za sprawą muzeum w pałacyku i patronatem polskiego gimnazjum. To żywe świadectwa ludzi, którzy pamiętają nauki swego proboszcza i wcielają w życie jego mądrości. Przypadająca 7 czerwca rocznica śmierci ks. prałata i wspomnienie św. Antoniego (13 czerwca) stały się kanwą święta, na które wszyscy czekają przez cały rok.

Zaszczytni goście

Organizatorami wydarzenia było starostwo w Mejszagołe i oddział mejszagolski Centrum Kultury w Niemenczynie, ale wsparcia udzieliło też Centrum Rzemiosła Tradycyjnego i mejszagolski oddział ZPL. Wśród zaproszonych gości, którzy zaszczytliwie święto był ks. proboszcz Edward Dukiel, posłanka na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašūnaitė, wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, radna podstołecznego samorządu z ramienia AWPL-ZChR Renata Sobieska. Warto podkreślić, że nowe prowadzące: Paulina i Karina świetnie odnalazły się w swoich rolach i wprawdzie, z wdziękiem przeprowadziły i widzów, i wykonawców przez meandry scenariusza. A ten był niezwykle bogaty! Wystąpiły zespoły, soliści, mali i duzi artyści z obu szkół i przedszkola.

Wysyp muzycznych talentów

Program był bardzo bogaty i tak pomyślany, żeby każdy znalazł coś dla siebie. Nie brakło piosenek w języku polskim i litewskim, każdy kto chciał i czuł się na siłach mógł wyspiewać lub wytańczyć wszystko, co mu w duszy gra, niezależnie od języka, którym

posługuje się na co dzień. Bo tak jest właśnie w Mejszagołe – w barwny kobierzec wielokulturowości wplatają się nitki języków, obyczajów, strojów i poglądów różnych narodów i wielu pokoleń. Na scenie wystąpiły dzieci ze żłobka-przedszkola, wspólnie z wychowawczyniami i rodzicami nie tylko zatańczyły, ale też pięknie zaapelowały do świata, słowami słynnego przeboju: „Jesteśmy światem, jesteśmy dziećmi (...) więc zacznijmy poświęcać się dla innych...”. Pięknie zatańczyły

male baletnice ze studia baletu; radość i uśmiech na twarzach wywołały dzieci z „Wesołych smyków” (Gimnazjum im. Ks. prałata Józefa Obrembskiego). Solistki Emilia Lejn, Goda Chlevinskaitė, Silvija Kasparaitė dały prawdziwy pokaz talentu. Wystąpił chór „Svajna” i zespół taneczny „Lapeliai” z Gimnazjum im. księcia Olgierda. Nie zabrakło „Mejszagolank” (kier. Jasia Mackiewicz), które w pięknej balladzie, do której słowa napisał poeta Henryk Mažul, przypomniały historię miasteczka,

a także przeniosły widzów w klimat „Nocy i dni” a to za przyczyną opracowanej nowej piosenki do słów Agnieszki Osieckiej, no i przegoniły chmury deklarując, że „chmur i cieni nam nie potrzeba”. Słońce hojnie obdarowywało promieniami, dlatego „Czerwone Maki” (kier. Stefania Tomaszun) pięknie rozkwitły na scenie przypominając o urokach naszej ziemi. Młodzieżowy zespół „Green & Gold” i instrumentalny „Bez słów” – to mieszanka energii, dynamizmu i przebojów współczesnej muzyki – dlatego podczas ich występów nogi same podrywały się do tańca.

W dobrym nastroju

Andrzej Adomajtis, starosta Mejszagoły i kierowniczka mejszagolskiego oddziału Centrum Kultury w Niemenczynie Tatiana Moliejienė nie kryli radości z wysokiej frekwencji, że dopisali i goście, i pogoda. Atmosfera była wspaniała. Na głodnych czekał tradycyjny tatarski pilaw, a także wyjątkowe myśliwskie kolduny. Słowem zadbano o to, by było i coś dla ciała i dla ducha. Kolejne święto miasteczka za rok, a już we wrześniu tradycyjny kiermasz rzemiosła, na który zaprasza Centrum Rzemiosła Tradycyjnego.

Monika Urbanowicz
Fot. archiwum

Maturzyści, po ponad dwóch dekad, zdali państwowy egzamin z języka polskiego i literatury

18 czerwca uczniowie polskich szkół na Litwie, po ponad dwudziestoletniej przerwie, przystąpili do państwowego egzaminu maturalnego z języka ojczystego i literatury. Egzamin z jęz. polskiego, po skreśleniu go z listy egzaminów obowiązkowych na maturze w 2000 roku przez litewski resort oświaty, był zdawany tylko na poziomie szkolnym. W tym roku wybrało go 778 abiturientów.

Egzamin ten różni się od innych tym, że jest pierwszym państwowym egzaminem maturalnym, na którego ocenę końcową składać się będzie 40 proc. punktów uzyskanych z egzaminu pośredniego (składanego w klasie 11) i 60 proc. punktów z państwowego egzaminu maturalnego.

W 2023 r. do egzaminu pośredniego z języka ojczystego i literatury przystąpiło prawie 800 jedenastoklasistów. Spośród nich 48,8 proc. uzyskało od 35 do 40 punktów. Ogólna średnia punktacji wynosi 32,7 z możliwych 40,

a średnia procentowa punktacji to 81,8 proc.

Sprawdzian składał się z trzech części: ze słuchania, czytania i pisania. Egzamin natomiast będzie składał się z 2 części: testu i pracy pisemnej, w której kandydaci mogą wybrać napisanie eseju lub interpretacji literackiej. Objętość tekstu powinna być nie mniejsza niż 400 słów

Przywrócenie państwowego egzaminu z języka polskiego oraz uwzględnienie ocen z tego egzaminu przy wstępowaniu na wyższe studia na Litwie zakłada podpisana w 2019 roku między ministrami oświaty Litwy i Polski deklaracja w sprawie oświaty polskiej mniejszości narodowej na Litwie i litewskiej mniejszości narodowej w Polsce.

Przypominamy, że litewski resort oświaty egzamin z języka polskiego ojczystego skreślił z listy egzaminów obowiązkowych na maturze w 2000 roku. Polacy na Litwie przez dłuższy czas zabiegali o to, aby egzamin maturalny z języka polskiego był zdawany jako egzamin państwowy, a jego wyniki były za-

liczane podczas rekrutacji na studia. Maturzyści mogą zdawać nie więcej niż 7 egzaminów matural-

nych. Aby otrzymać świadectwo dojrzałości, wystarczy zdać dwa egzaminy: obowiązkowy egzamin

z języka litewskiego i jeszcze jeden egzamin do wyboru lub napisać pracę maturalną.

Podpisano porozumienie o realizacji Strategii Obszaru Funkcjonalnego Regionu Wileńskiego

18 czerwca w Wilnie merowie siedmiu samorządów regionu wileńskiego podpisali porozumienie o realizacji Strategii Obszaru Funkcjonalnego Regionu Wileńskiego na lata 2024-2029.

Kierownicy samorządów zawarli porozumienie o współpracy w zakresie planowania inwestycji i łączenia zasobów. Wiceminister spraw wewnętrznych Arnoldas Abramavičius, który był obecny na spotkaniu, powitał merów i przedstawicieli gmin.

Obszar funkcjonalny regionu wileńskiego obejmuje samorządy elektreński, rejonu solecznickiego, rejonu szyrwincckiego, rejonu święciańskiego, rejonu trockiego, rejonu wilkomierskiego i rejonu wileńskiego.

Obszar funkcjonalny został utworzony w celu wspólnego działania dla zmniejszenia wewnętrznych różnic gospodarczych regionu i wykluczenia terytorialnego, a także w celu rozwiązania proble-

mów związanych z dostępnością do usług publicznych. Strategia Obszaru Funkcjonalnego Regionu Wileńskiego przewiduje działania, skierowane na inwestycje w modernizację i tworzenie publicznej infrastruktury turystycznej, dostosowanie obiektów przyrody i kultury dla odwiedzających, a także poprawę jakości usług publicznych dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz rozszerzenie formalnych i nieformalnych usług edukacyjnych. Aby zapewnić wdrożenie zintegrowanego podejścia, dużo uwagi poświęci się segregacji odpadów w regionie, spełniając w ten sposób cele zrównoważonego rozwoju.

Po zatwierdzeniu strategii samorządy zawarły porozumienie o świadczeniu usług edukacji publicznej dla mieszkańców sąsiednich samorządów, rozwój przemysłów kreatywnych, wspólny marketing turystyczny i działania promocyjne. Łączna wartość inwestycji wynosi 81 mln euro,

z czego 43 mln euro to fundusze Unii Europejskiej (37 mln euro w ramach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i 6 mln euro w ramach

środków Ministerstwa Środowiska na rzecz postępu regionalnego), 26 mln euro jest współfinansowane z budżetu państwa, a

12 mln euro z budżetów samorządów. Podpisanie pierwszych umów finansowych przewidziano w 4 kwartale 2024 roku.

Rejon wileński wzmacnia bezpieczeństwo mieszkańców: pracownicy porządku publicznego będą regularnie patrolować wieczorami

Samorząd Rejonu Wileńskiego, chcąc zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców, po raz pierwszy inicjuje regularne patrolowanie na osiedlach w godzinach wieczornych. Pracownicy Wydziału Porządku Publicznego Administracji Samorządu będą patrolować najczęściej odwiedzane miejsca do godziny 22:00.

Samorząd Rejonu Wileńskiego informuje, że wieczorne patrole mają na celu zapewnienie

mieszkańcom bezpieczeństwa, porządku publicznego i powagi, zapobieganie naruszeniom prawa i ewentualnym przestępstwom oraz szybkie reagowanie na prośby ludzi o pomoc.

Jednocześnie Samorząd Rejonu Wileńskiego dąży do wzmocnienia Wydziału Porządku Publicznego samorządu, aby jeszcze ściślej współpracować z policją. Patrolowanie będzie odbywać się pieszo w określone dni miesiąca od 18 czerwca. Wiele uwagi

zostanie poświęcone gminom i większym osiedlom, w których gromadzi się więcej ludzi, np. w pobliżu rynków, terenów kąpielowych i rekreacyjnych, centrów miast, osiedli i in.

W zależności od sytuacji czas patrolowania może zostać wydłużony. Podczas patrolowania pracownicy Wydziału Porządku Publicznego będą ubrani w specjalne kamizelki odbłaskowe i zostaną wyposażeni w urządzenia łączności radiowej.

W stolicy

Program Sąsiedztwa zostaje wznowiony

Samorząd zmienia program zagospodarowania podwórzy przy blokach mieszkalnych. Odtąd mieszkańcom łatwiej będzie otrzymać częściowe dofinansowanie z samorządu na remont podwórka, zniesiono bowiem obowiązek sformowania działki wokół bloku mieszkalnego. Oprócz tego co najmniej pięciokrotnie zostało zwiększone finansowanie – z 10-15 euro do 70 euro za metr kwadratowy. Odtąd w programie będą mogli uczestniczyć również mieszkańcy renowowanych bloków mieszkalnych.

Dotychczas z powodu kompleksowych warunków Programu Sąsiedztwa mogli w nim uczestniczyć nie wszyscy chętni, dlatego program został zweryfikowany i udoskonalony. Odtąd skupieni w grupach sąsiedzkich mieszkańcy Wilna sami będą decydować o tym, jak odnowić swoje podwórko i w co zainwestować, np. w nawierzchnię, chodniki, parkingi, ścieżki, ławki, tereny zielone. Główną przeszkodą do udziału w programie był wymóg sformowania i wydzierżawienia od państwa działek wokół bloków mieszkalnych. Dopiero po sformowaniu działki sporządzany był projekt odnowy podwórka. Procedury trwały długo. Oprócz tego, od pewnego czasu działki ziemi państwowej wokół bloków mieszkalnych sporządzane są zgodnie z zatwierdzoną przez instytucje państwowe metodyką formowania działek. Zgodnie z nią, granice działki projektowane są wyłącznie wokół samego budynku.

Najczęściej stojące na podwórku budowle nie są zareje-

strowane lub są zarejestrowane na imię samorządu, a na sformowanej wokół bloku mieszkalnego działce najczęściej nie ma miejsca na jakiegokolwiek dodatkowe obiekty. Dlatego remont był możliwy tylko na tej niewielkiej powierzchni.

W nowym opisie programu nie ma już tego punktu. Od teraz odnowienie podwórek ma być kilkakrotnie krótsze. Zgodnie z wymogami poprzedniego programu realizacja projektu trwała 2-3 lata. Ponieważ zniesiona została procedura formowania i dzierżawy działki, czas realizacji projektu skróci się o połowę.

Dotychczas chętnym uporządkowania swego podwórka samorząd przyznawał po 10-15 euro za metr kwadratowy. Maksymalna kwota była przyznawana, jeżeli swój wkład wnosili również mieszkańcy. Odtąd w ramach programu za uporządkowanie 1 metra kwadratowego niezabudowanego terytorium podwórka samorząd będzie mógł przyznać do 70 euro.

Nie ma też wymogu, by sąsiedztwo składał się z co najmniej 3 bloków mieszkalnych. Obecnie ubiegać się o finansowanie może

nawet jeden blok mieszkalny.

Wsparcie będzie też przyznawane blokom mieszkalnym, które uczestniczą w programach renowacyjnych – wcześniej nie mogły one ubiegać się o finansowanie.

Do udziału w poprzednim programie wraz z blokami mieszkalnymi kwalifikowały się również inne budynki na terytorium grupy sąsiedzkiej. Przepis ten został jednak usunięty, umożliwił bowiem korzystanie z niego również firmom.

„Głównym celem tego programu jest uporządkowanie podwórek bloków mieszkalnych, a nie podmiotów gospodarczych, dlatego uściślimy regulamin programu” – powiedział kierownik Grupy ds. Infrastruktury w Samorządzie m. Wilna Ilja Karužis. Odtąd w programie będą mogły uczestniczyć wyłącznie sąsiedztwa bloków mieszkalnych.

W ramach programu członkowie grupy sąsiedzkiej zobowiązują się do utrzymania terytorium sąsiedztwa i urządzonych oraz odnowionych na jej terytorium obiektów przez 10 lat. W poprzednim programie tego wymogu nie było.

W ciągu trzech lat stolica przyzna klubom prawie 17 mln euro

Stołeczne wyczynowe kluby sportowe już po raz trzeci będą mogły się ubiegać o wsparcie na rozwój sportu zawodowego. W ciągu roku ma do nich trafić łącznie 5,5 mln euro.

Przeznaczone na projekt sportowy środki mogą zostać wykorzystane na opłacenie pracy związanej z realizacją projektu, na wynajem pomieszczeń (w tym baz sportowych), wynagrodzenia dla sportowców, żywienia, zakup sprzętu sportowego itp. Przyznawane środki nie mogą być wykorzystywane na nagrody pieniężne, grzywny, budowę lub remont infrastruktury sportowej itp.

Sklądać wnioski w ciągu 20 dni roboczych mogą wszystkie organizacje sportowe zarejestrowane w Wilnie od co najmniej jednego roku. Kwota przeznaczona

na projekty sportowe zostanie rozdysponowana w następujący sposób: co najmniej 15 proc. na sport kobiet i nie więcej niż 85 proc. na sport dla mężczyzn. Realizatorzy projektów sportowych powinni wnieść co najmniej 20 proc. całkowitego kosztu projektu – ze środków własnych lub z innych źródeł.

Ocena projektów sportowych będzie oparta na kryteriach ogólnych i specjalnych. Kryteria ogólne obejmują aktualność projektu, jego skuteczność, wpływ i potencjał. Uwzględniane będzie również ekonomiczne i finansowe uzasadnienie projektu oraz schematy zarządzania i promocji.

Kryteria specjalne będą obejmować ocenę wyników sportowych klubu w ciągu ostatnich czterech lat, a także – jakość pro-

gramu rozwoju młodzieży, uzasadnienie korzyści dla Wilna i jego mieszkańców oraz aspekty administracyjne – wzrost innych środków w budżecie wnioskodawcy oraz profesjonalizm i przejrzystość zarządzania.

W latach 2019-2021 na projekty klubów wyczynowych przyznano 7,8 mln euro, natomiast w latach 2022-2024 – ponad 10 mln euro.

Przyznawany na sport budżet jest powiązany z budżetem miasta i co roku rośnie. W bieżącym roku na sport zostanie przyznanych 3,4 proc. stołecznego budżetu. W porównaniu jednak do innych miast kraju przyznawana część budżetu jest najniższa: Kowno przyznaje na sport ponad 7,6 proc. swego budżetu, Kłajpeda – na sport i wypoczynek – 6,3 proc., Szawle – ponad 6,7 procent.

Parkingi zostały przekazane stołecznemu samorządowi

Rada Samorządu m. Wilna zatwierdziła decyzję o podpisaniu umowy o współpracy z kancelarią sejmową: działka ziemi państwowej przy gmachu sejmowym została przekazana stołecznemu samorządowi. Stolica planuje w tym miejscu wielofunkcyjną przestrzeń miejską z międzynarodowym centrum konferencyjnym.

Wcześniej rozważano zaadoptowanie pod centrum konferencyjne opuszczonej Hali Koncertowo-Sportowej. Miejsce to ma jednak szczególne znaczenie dla społeczności żydowskiej i znalezienie konsensusu mogłoby być trudne. Bardziej odpowiednią lokalizacją dla centrum konferencyjnego jest miejsce przy gmachu sejmowym. Faktycznie jest to jedyna tej wielkości wolna działka ziemi państwowej w centralnej części miasta, z dobrym połączeniem z głównymi jego ulicami i komunikacją miejską (do najbliższego przystanku komunikacji miejskiej – zaledwie sześć minut na piechotę), do lotniska – jedynie 7 kilometrów, tuż obok mieszczą się ważne instytucje państwowe, działa rozbudowana sieć hoteli.

Pierwszym krokiem w kierunku stworzenia takiego centrum konferencyjnego w Wilnie jest przejęcie działki w gestię samorządu. W najbliższym czasie planowane jest przeprowadzenie międzynarodowego studium ekonomicznego w celu ustalenia, w jaki sposób najlepiej wykorzystać teren przy sejmie pod międzynarodowe centrum konferencyjne.

Zazwyczaj centra kongresowe obsługują zarówno duże, jak i mniejsze wydarzenia, a wszystkie przestrzenie są wielofunkcyjne, łatwo więc je dostosować do potrzeb różnych organizatorów. Zgodnie z obowiązującymi wymogami we wszystkich nowych samorządowych projektach ma być również przewidziany i wybudowany bezpieczny schron.

Połowę przejmowanego terytorium – około 2 ha – zajmują parkingi. Są nieasfaltowane i niecoświetlone. Korzystały z nich nieodpłatnie osoby pracujące i uczestniczące w posiedzeniach sejmowych oraz wszyscy mieszkańcy Wilna. Po przejęciu terenu w najbliższym czasie planuje się uporządkować nieco parkingi poprzez ułożenie tzw. nawierzchni komórkowej.

W ramach umowy o współpracy samorząd nie tylko będzie samodzielnie zarządzać terenem, dostosowując go do potrzeb miasta i mieszkańców, zobowiązał się również do urządzenia 260 bezpłatnych miejsc parkingowych dla pracowników i gości sejmowych. Prawdopodobnie parking będzie podziemny.

Na terenie tym stoi też pomnik obrońcy niepodległości Litwy, żołnierza-ochotnika Artūrasa Sakalauskasa. W miejscu tym co roku organizowane są uroczystości go upamiętniające. Zarówno pomnik, jak i przestrzeń wokół niego zostaną zachowane i będą dostępne dla mieszkańców.

Rozpoczyna się rekonstrukcja ulicy Lazdynėlių

Jeszcze w tym miesiącu rozpocznie się rekonstrukcja ul. Lazdynėlių. Odnowiony zostanie prawie kilometr jej odcinek od ul. Erfurto do ul. Lietaus, jednocześnie wybudowana zostanie ścieżka rowerowa i zrekonstruowane skrzyżowania z ulicami Erfurto, Žaros, Lūkesčių i Lietaus.

Ul. Lazdynėlių łączy szybko się zaludnioną dzielnicę Lazdynėliai z głównymi arteriami miasta – ulicami Oslo i Erfurto oraz Zachodnią Obwodnicą. Przy tej ulicy tworzyły się dotychczas korki samochodowe. Rekonstrukcja zwiększy przepustowość tej ulicy poprzez zmianę skrzyżowań, urządzenie ścieżek dla pieszych i rowerzystów. Urządzone zostanie również oświetlenie, uporządkowane przystanki komunikacji miejskiej, chodniki. Wzdłuż ulicy wybudowana zostanie nowa ścieżka rowerowa. Przebudowa ma się zakończyć latem przyszłego roku. Projekt rekonstrukcji ulicy sporządziła firma deweloperska, która buduje w tej dzielnicy bloki mieszkalne.

Koszt prac związanych z rekonstrukcją ulicy wyniesie 2,748 mln euro. Prace są finansowane ze środków budżetu Samorządu m. Wilna oraz Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg. Prace wykona firma „Gevalda”, która wygrała przetarg publiczny.

